

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Pål Knutsen
Postboks 8059 Dep.
0031 OSLO

Deres ref

Vår ref
200600315-/TRK

Dato
26.03.2007

Forholdet til introduksjonsloven ved endring av tillatelse

Vi viser til forespørsel fra IMDi 10. januar 2007. Spørsmål gjaldt forholdet til introduksjonsloven i de tilfeller en person får en ny type tillatelse, etter først å ha blitt omfattet av en av ordningene i loven.

Prinsippene bak utvelgelsen av personkretsene i forhold til rett og plikt til norsk og introduksjonsordningen er drøftet i forarbeidene til introduksjonsloven.

I ot.prp. nr. 50 (2003-2004) er det redegjort for bakgrunnen for at ulike tillatelser gir ulike rettigheter i forhold til introduksjonslovens bestemmelser om norskopplæring. Det prinsipielle utgangspunktet er at de som får en tillatelse som gir utsikt til varig opphold i Norge skal omfattes av introduksjonslovens bestemmelser om rett og plikt til norskopplæring. Derfor er det kun personer som har en tillatelse som danner grunnlag for bosettingstillatelse som faller inn under lovens regler om norskopplæring. Arbeidsinnvandrere og deres familiemedlemmer er likevel gitt mindre rettigheter enn andre med tillatelse som danner grunnlag for varig opphold. Begrunnelsen er at arbeidsinnvandrere står friere med hensyn til om de vil bo i landet, og at de som lønnsinntakere er i posisjon til å betale for opplæringen. Det er også lagt til grunn at arbeidsgivere vil ha en særskilt interesse i at arbeidstakere lærer norsk og samfunnskunnskap, og at mange arbeidsgivere vil være villige til å betale for arbeidstakeres opplæring.

Prinsippene bak personkretsen for introduksjonsordningen går frem av Ot. prp. nr. 28 (2002-2003). Også her har lovgiver slått fast at det kun er personer med tillatelse som danner grunnlag for bosettingstillatelse som skal omfattes av ordningen. I tillegg er målgruppen utformet med den hensikt at kun personer som det offentlige har et særskilt ansvar for skal omfattes.

Dersom en person får en ny type tillatelse endres også forutsetningene i forhold til introduksjonsloven i tråd med det som er sagt i forarbeidene. Et eksempel er om en person med en tillatelse som danner grunnlag for bosettingstillatelse får en ny tillatelse som er av midlertidig karakter. Personen har da ikke lenger utsikter til varig opphold og faller ikke lenger inn under den kretsen lovgiver har ønsket å omfatte av introduksjonslovens to ordninger.

På denne bakgrunnen ser departementet det som naturlig at det er den til enhver tid gjeldende tillatelse som er avgjørende for hva slags rettigheter og plikter man har etter introduksjonsloven. Dette innebærer at man ved skifte av tillatelse både kan få større og mindre rettigheter i forhold til loven, alt ettersom hva slags tillatelse man hadde i utgangspunktet og hva som er innholdet i den nye tillatelsen. Både i forhold til introduksjonsordningen og rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap må man naturligvis se hen til om de øvrige vilkår i loven er oppfylt.

Eksempelet IMDi trakk frem i sin henvendelse fra 10. januar 2007 gjaldt opplæring i norsk og samfunnskunnskap, og spørsmål om en person som opprinnelig var arbeidsinnvandrer og således kun hadde plikt til å gjennomføre opplæring. Vedkommende fikk imidlertid etter hvert en familiegjenforeningstillatelse, og vil få rett og plikt til opplæring som følge av den nye tillatelsen.

Denne løsningen er ikke i strid med introduksjonslovens § 17 femte ledd, da denne bestemmelsen kun regulerer når fristen for å gjennomføre opplæring løper fra, og innebærer ikke at en person beholder sine rettigheter/plikter uavhengig av om han/hun skifter tillatelse.

Det kan forekomme at en arbeidsinnvandrer har betalt for timer selv, før han eller hun får en ny type tillatelse som gir rett til gratis opplæring. I slike tilfeller teller de timene vedkommende har tatt tidligere med i forhold til plikten til å gjennomføre 300 timer for å få bosettingstillatelse og norsk statsborgerskap. Personen vil likevel få rett til 300 timer opplæring når han eller hun får den nye tillatelsen. Dette gjelder uavhengig av hvor mange timer personen har gjennomført da han eller hun kun hadde en plikt til å delta i opplæring.

Med hilsen

Ahmad Ghanizadeh (e.f.)
avdelingsdirektør

Truls Knudsen
rådgiver